

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Osaamista kehittämässä – Yhteistyöllä työelämälähtöisiä ratkaisuja
Hakemusnumero	905213
Valintakokouksen päivämäärä	
Hakijan virallinen nimi	Kuusamon kaupunki
Osatoteuttajat	Lapin Yliopisto, Kajaanin kaupunki, KSAK Oy
Toimintalinja	7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi
Erityistavoite	7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
Alkamispäivämäärä	1.3.2025
Päätymispäivämäärä	31.5.2027

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Tiivistelmä:

Hankkeen tavoitteena on kehittää joustavia ja työelämälähtöisiä koulutusratkaisuja, jotka vastaavat muuttuvan toimintaympäristön ja työmarkkinoiden tarpeisiin. Tavoitteena on parantaa koulutuksen laatua, tarjontaa ja houkuttelevuutta paikallisten ja alueellisten tarpeiden mukaisesti, jotta työelämään saadaan uutta osaamista, nostetaan osaamistasoa ja tuetaan yritysten tarpeista lähtevää jatkuvaa oppimista. Keskeisenä painopisteenä on kohderyhmiin kuuluvien osaamisen kehittäminen sekä alueen elinvoiman ja osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen.

Hankkeen tavoitteet saavutetaan kolmen toimenpidekokonaisuuden kautta:

TP 1 Verkostotoimijoiden osaamisen kehittäminen kohti uudenlaisia toimintamalleja.

Luodaan yhtenäinen tulevaisuusnäkymä ja visio sekä kehitetään uusia toimintatapoja ja -malleja. Sitoutetaan henkilöstö ja verkoston toimijat yhteiskehittämiseen osallistamalla heitä aktiivisesti. Näin voidaan luoda ja toteuttaa uusia, innovatiivisia toimintamalleja, jotka vastaavat tulevaisuuden haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Aktiivisella osallistamisella edistetään henkilöstön työhyvinvointia ja tuottavuutta.

TP 2 Työelämälähtöiset uudet koulutusratkaisut

Suunnitellaan ja laaditaan koulutuspilottien sisällöt, opetus- ja oppimateriaalit sekä pedagogiset menetelmät ja oppimisympäristöt palvelumuotoilun keinoin ennakoivaa lähestymistapaa hyödyntäen. Varmistetaan, että koulutuspilottit vastaavat alueen osaamis- ja rekrytointitarpeisiin sekä osallistujien osaamisen kehittämisen tarpeisiin. Ravintola- ja matkailualan rekrytointihaasteet korostavat uudenlaisten koulutusratkaisujen tarvetta, ja liiketoiminta- ja yrittäjyysosaamisen kehittäminen tukee alueen elinvoimaa.

TP 3 Arviointi, mallinnus ja jalkauttaminen

Hanke kehittää kokonaisvaltaisesti koulutuksellisia ratkaisuja, jotka vastaavat muuttuvan toimintaympäristön sekä työmarkkinoiden osaamis- ja rekrytointitarpeisiin. Kokonaisuutena hanke tuo merkittävää

lisäarvoa alueen koulutusorganisaatioiden, työelämän ja sidosryhmien väliseen yhteistyöhön ja uusien toimintatapojen käyttöön.

Lisätietoja hakemuksesta

Tarve

Hankkeen tarpeet liittyvät yhteiskunnallisten toimintaympäristöjen ja työmarkkinoiden muutoksiin, kuten työurien moninaistumiseen, digitalisaatioon, elinkeinorakenteen monipuolistumiseen sekä työtehtävien muutoksiin. Erityisesti matalampaa koulutustasoa vaativat työt ovat muutosten kohteena, mikä korostaa koulutus- ja osaamistason noston tarvetta kaikilla koulutusasteilla. Tarvitaan uudenlaisia ratkaisuja työikäisen väestön työmarkkinoille kiinnittymisen edistämiseksi ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi. Koulustuotoimijat ovat tässä merkittävässä roolissa. Hankkeessa pyritään etsimään ratkaisuja monella tavalla muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin, jotta alueella on työntekijöitä ja osajia myös jatkossa.

Haasteen ratkaisu vaatii monipuolisia, työelämälähtöisiä eri kohderyhmille sopivia joustavia koulutustautumisen mahdollisuuksia. Tätä edistetään hankkeessa tehtävällä kehittämistyöllä, joka kohdistuu koulutuksenjärjestäjien henkilöstön ja verkoston toimijoiden osaamisen kehittämiseen, toimintamallien ja -kulttuurin muutokseen sekä elinkeinoelämän tarpeita vastaavien koulutusten suunnitteluun ja pilotointiin. Osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen ja osaamistason nosto ovat keskeisiä kasvun ja elinvoiman vahvistamisessa, ja yritysten tarpeista lähtevää jatkuvaa oppimista tulee tukea.

Kohderyhmänä on laajasti työikäinen väestö, mukaan lukien työssä olevat, työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat henkilöt, kuten opiskelijat sekä maahanmuuttajat joiden osaamista tulee kehittää. Kuusamo kampus kumppanuuteen kuuluvien toimijoiden henkilöstö erityisesti koulutusorganisaatioiden sekä työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluiden henkilöstö, mutta myös alueella toimivien yritysten henkilöstö ja yrittäjät, elinkeinojen sekä palveluiden kehittäjät.

Osallistujia yhteensä: yrityksiä 15, työssä olevia 95, opisk. 30, työttömiä 38 ja työvoiman ulkopuolella 7. Yhteensä 170 osallistujaa.

Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa, Lappi: Kuusamo, Taivalkoski, Posio (5 hlöä), Haapavesi, Pyhäntä, Siikalatva, Haapajarvi, Kärsämäki, Pyhäjärvi, Reisjärvi, Hailuoto, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Tyrnävä, Ii, Pudasjärvi, Utajärvi, Vaala, Pyhäjoki, Raahe, Siikajoki, Alavieska, Kalajoki, Merijärvi, Oulainen, Sievi, Ylivieska

***

TOIMENPITEET

Hankkeen tavoitteet saavutetaan kolmen toimenpidekokonaisuuden kautta.

TP 1 Verkoston toimijoiden osaamisen kehittäminen kohti uudenlaisia toimintamalleja

1.1 Yhteisen tulevaisuuden äärelle, 3-5/25

- Työskentelyn pohjana käytettävän tiedonkeruu
- Kaikkien ääni kuuluviin -kick-off työpaja

Työpajassa esitellään aiemmin kiteytetty yhteinen kehittämisen tahtotila ja työstetään yhteistä visiota sekä uudenlaisia mahdollisuuksia toimijoiden yhteistyöhön. Osallistujat sitoutetaan toiminnan kehittämiseen ja tulevaisuustyöhön. Työpajassa käytetään erilaisia yhteistyöskentelytapoja (esim.

tulevaisuusajattelu, verkostokartta, tarinallistaminen) keräten henkilöstön ja sidosryhmien näkemyksiä strategisten suuntaviivojen mahdollistajista ja pullonkauloista. Tilaisuudessa saadaan esiin näkemykset tulevaisuudesta, sen haasteista ja mahdollisuuksista. Työskentely lisää osallistujien tietoisuutta ja sitoutumista hankkeeseen.

1.2 Kohti käytäntöjä, 6/25-3/26

Mitä tämä tarkoittaa meille? – oppilaitoskohtaiset työpajat

Järjestetään 2 työpajaa/oppilaitos. Työpajoissa käsitellään tulevaisuuden tavoitteita ja toimintaympäristön muutoksia palvelumuotoilun työkaluilla, oman organisaation ja arkityön näkökulmasta. Työpajoissa määritetään oppilaitoksen sisäisiä toimintatapoja ja osallistetaan henkilöstö kehittämiseen.

TP 2 Työelämälähtöiset uudet koulutusratkaisut

2.1 Palvelumuotoilu asiakaslähtöisiä pilotteja ohjaamassa - osaamisen kehittäminen, 10/25-3/27

'Palvelumuotoilu koulutussuunnittelun kontekstissa' -koulutus pilotointien parissa työskenteleville

2.2 Osallistuja- ja työelämälähtöiset koulutuspilottit, 10/25-3/27

Koulutuspilottien lopulliset sisällöt, toteutustavat, oppimisympäristöt, opetus- ja oppimateriaalit, pedagogiset menetelmät sekä mahdolliset yhteistyömallit suunnitellaan ja laaditaan palvelumuotoilun keinoin.

- Matkailu- ja ravintola-alan koulutuspilottit 10/25-3/27

Suunnitellaan koulustarjotin, jossa on erilaisia sisältöjä eri kohderyhmille. Pilotointijakson kesto on n. 6 kk. Hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä. Koulustarjotin sisältää eri mittaisia opintojaksoja muutamasta päivästä muutamaaan kuukauteen. Pilotoitavana voi olla esim. seuraavia opintojaksoja suunniteltavalta tarjottimelta: Startti ravintola- ja matkailualalle, Nuotio- ja kotaruokailu, Erityisruokavaliot, Monipuoliset kasvisruokavaliot, Alueen perinneruoat ja paikalliset raaka-aineet, Alueellinen asiakaspalvelu - Tarinat osana ravintola- ja/tai matkailuelämystä, Lumirakentaminen, Ravintola-alan sesongista kauppaan töihin, Digitaidot ravintola- ja matkailualalla, Erikoisosaaminen kuten kahvit, drinkit tai muut yritysten tarpeista nousevat sisällöt, joilla vastataan erityisosaamista vaativiin tehtäviin, 3D:n mahdollisuudet ravintola- ja matkailualalla esim. suklaatulostus ja matkamuistojen tulostus sekä tarpeen mukaisen englannin kielisen opintojakson pilotointi. Osana pilotointia osallistujan on mahdollisuus suorittaa alalla tarvittavia korttikoulutuksia ja saada sparrausta henkilökohtaisen tarpeen mukaan.

- Vahvuuksilla menestyväksi yrittäjäksi -koulutus

Toteutuksessa on mahdollista joustava osallistuminen, jolloin voi tulla mukaan eri ajankohtina ja suorittaa kokonaisuus n. 6 kk aikana. Sisältää itsenäistä työskentelyä, mutta keskeistä yhteisöllisyys ja ryhmätoiminta. Koulutuksessa selvitetään yritysideoita menestymismahdollisuudet Koillismaalla ja tarjotaan sparrausta yrityssuunnitelmaa jatkaville. Vahvuuksien ja taitojen kirkastamiseen käytetään VOIMAKEHÄ® tai muuta vastaavaa. Perinteisempien yrittäjyyden sisältöjen lisäksi sisältöinä mm. innovaatiotyöpaja ja luovat ratkaisut, omistajanvaihdos, yhteistyötapahtumat esim. Naturpoliksen yrittäjien aamukahvit oppimistilanteina, pitchauskilpailu, teemoitettut tilaisuudet kuten harrastuksesta ammatti, yrittäjäksi luontoalalle, sekä muut esille tulevat tarpeet.

- Yrittäjyyskoulutus maahanmuuttajille

5 päivää, 2 toteutusta 2026-2027, 10 osallistujaa. Ryhmämuotoinen toteutus ja sparrausta tarvittaessa. Sisältöinä ko. ryhmän tarpeet mm. talousasiat ja verotus. Toteutuksessa tiivis yhteistyö Naturpolis Oy:n ja työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluiden kanssa.

- Liiketoiminta 2 pilottia

Esimerkit pilotoinneista 1) Myyntityön & asiakaspalvelun osaaja monikanavaisessa palveluympäristössä. Monipuolisen myyntityön ja asiakaspalvelun lisäksi sisältöinä mm. haastava asiakastilanne, tunneäly & empatia, tekoäly. 2) Kiertotalouden mahdollisuudet alueella, jonka tavoitteena on oppia kiertotalouden käytännön toimintamalleja sekä toteuttaa kiertotaloutta työpaikalla tai selvittää kiertotalouden liiketoimintamallien mahdollisuuksia harjoittelu-/työpaikassa.

Muita tietoiskutyyppejä ja tapahtumiin tuotavia sisältöjä liiketoimintaan ja yrittäjyyteen voi olla esim. tuotteistaminen, hinnoittelu, digimarkkinointi, vastuullinen liiketoiminta ja viestintä, talouden suunnittelu ja raportit liiketoiminnan kehittämisessä, riskien hallinta ja muut esille tulevat tarpeet.

TP 3 Arviointi, mallinnus ja jalkauttaminen

Hankkeessa kehitetyt koulutussuunnittelun ja ennakkoinnin toimintatavat sekä koulutuspilottit kootaan, arvioidaan ja mallinnetaan niin, että parhaat käytännöt saadaan juurrutettua organisaatioiden arkeen myös pilottialojen ulkopuolelle. Mallintamisen yhteydessä suunnitellaan, miten syntyneitä hyviä käytäntöjä jatketaan osana toteuttajaorganisaatioiden työyhteisöjen arkea ja miten niitä levitetään muille toimijoille.

3.1 Koulutuspilottien arviointi, LAY, KAO, KSAK, Kuusamo 1/26-4/27

3.2. Uudenlaisten toimintatapojen arviointi Kuusamo, LAY 5/25-5/27

3.3. Toimintatapojen mallinnus ja jalkauttaminen, Kuusamo, KAO, KSAK, LAY 8/26-5/27

Koulutussuunnittelun ja ennakkoinnin toimintatavat sekä koulutuspilottit kootaan ja mallinnetaan niin, että parhaat käytännöt saadaan juurrutettua organisaatioiden arkeen myös pilottialojen ulkopuolelle. Mallintamisen yhteydessä suunnitellaan, miten syntyneitä hyviä käytäntöjä jatketaan osana toteuttajaorganisaatioiden työyhteisöjen arkea ja miten niitä levitetään muille toimijoille.

Järjestetään päätöstilaisuus tulosten esittelyyn ja jalkauttamiseksi. Tuloksista tiedotetaan myös muiden kanavien kautta.

Konkreettiset tulokset:

Koulutusorganisaatioiden henkilöstön ja verkoston osaamista ja yhteistyötä on lisätty:

- On laadittu kirjallinen Kuusamo Kampuksen nykytila-analyysi ja tahtotilan kuvaus, joka sisältää toimijoiden näkemykset tulevaisuudesta, sen haasteista ja mahdollisuuksista. (TP 1)
- Työpajoja kohderyhmälle 6 on toteutettu 5 kpl. (TP 1)
- Toteutettu 'Palvelumuotoilu koulutussuunnittelun kontekstissa' -koulutus ja koottu työkalupakki palvelumuotoilun menetelmistä koulutuspilottien toteuttajille. (TP2)
- Koulutusorganisaatioiden henkilöstö on saanut lisää osaamista palvelumuotoilusta ja ottanut käyttöön palvelumuotoilun työkaluja osana koulutussuunnittelua. (TP2)
- n. 60 koulutusorganisaatioiden ja verkoston henkilöstöä on lisännyt osaamistaan ja saanut valmiuksia ajatella uudella tavalla sekä ottanut käyttöön uusia toimintatapoja ja -malleja, joilla vastataan tulevaisuuden tarpeisiin. (TP1–TP2)
- Koulutussuunnittelun ja ennakkoinnin toimintatavat on koottu, arvioitu ja mallinnettu. (TP3)
- Toimijoiden välinen yhteistyö on tiivistynyt ja konkretisoitunut. (TP1-TP3)
- Paikallisiin osaamis- ja rekrytointitarpeisiin vastaavia työelämälähtöisiä koulutuksia on kehitetty ja pilotoitu sekä osaamista lisätty:
  - On lisätty 110 henkilön osaamista, mikä on edistänyt heidän työllistymismahdollisuuksiansa ja työssä pysymistä. (TP2)
  - Matkailu- ja ravintola-alalle on laadittu koulustarjotin, joka koostuu erilaisista opintokokonaisuuksista. Koulustarjottimen opintokokonaisuuksia on pilotoitu. (TP2)
  - Yrittäjyyden osa-alueeseen on laadittu kaksi uutta koulutusta, joita on pilotoitu. On edistetty yrittäjyyttä alueella. (TP2)
  - Liiketoiminnan osa-alueeseen on laadittu kaksi uutta koulutusta, joita on pilotoitu. (TP2)
- Koulutusten toteutuksessa ja sisällöissä on edistetty vastuullisuutta ja kestävän kehityksen periaatteita. (TP2)
- On syntynyt uusia polkuja, joilla voidaan edetä työn ja koulutuksen joustavaan yhdistämiseen. (TP2)

- On kehitetty ohjaus- ja tukitoimia maahanmuuttajille ja koulutuksessa aliedustetuille ryhmille, jotta heillä on yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua koulutukseen ja sitä kautta kiinnittyä työelämään. (TP2)
- On selvitetty mahdollisuuksia toteuttaa koulutusta yhdessä eri koulutustoimijoiden kesken ja jokaisen rooli niissä on määritetty. (TP2)
- Koulutuspilotti on koottu, arvioitu ja mallinnettu. (TP 3)
- Järjestetty päätöstilaisuus tulosten esittelyä ja jalkauttamista varten. (TP3)

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:		EU + valtio 80%	452 392 €
1 Palkkakustannukset	403 921 €	Kuntarahoitus, oma	48 339 €
Flat rate 40 % kehittäminen	161 568 €	Muu julkinen rahoitus, oma	31 453 €
		Kuntarahoitus, ulkoinen	33 305 €
		(Hankkeella seudullisen kehittämisrahaston myönteinen tukipäätös 10% hankkeen kokonaisrahoituksesta)	
Nettokustannusarvio euroa 565 489 €			

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	565 489 euroa €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	565 489 euroa € (Kuusamon kpnki 75 159 €, Lapin yliopisto 157 273 €, Kajaanin kpnki 164 014 €, KSAK Oy 169 043 €)
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	452 392 euroa 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva, osaava ja osallistava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 7 Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi erityistavoitetta 7.1. Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (19/24) tullakseen rahoitetuksi.

Hanke vaikuttaa myönteisesti Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelmaan 2022–2025 (MAKO KT 2 B. Koulutuksen, palveluiden ja harrastusten saavutettavuus). Hankkeessa kehitetään paikallisiin osaamis- ja rekrytointitarpeisiin vastaavia joustavia ja työelämälähtöisiä koulutuksia sekä tiivistetään toimijaverkoston yhteistyötä. Hankkeen tavoitteena on parantaa koulutuksen laatua, tarjontaa ja houkuttelevuutta paikallisten ja alueellisten tarpeiden mukaisesti, jotta työelämään saadaan uutta osaamista, nostetaan osamistaso ja tuetaan yritysten tarpeista lähtevää jatkuvaa oppimista.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (19/24) tullakseen rahoitetuksi.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmän kommentointi 11.3.2025
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-ryhmä 19.3.2025
Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 26.3.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä.